

Remissyttrande

Datum 2016-02-23

Diarienummer RS 4168-2015

Ku 2015/02737KI

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över "Kulturverksamheter i vissa bostadsområden"

Statens kulturråd har av regeringen fått i uppdrag att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden 2016 – 2018. Kulturrådet ska i detta uppdrag samråda med Statens konstråd som fått ett motsvarande uppdrag inom konstnärlig gestaltning. Det gemensamma namnet för satsningen är "Åga rum". Syftet med satsningen är att stärka kulturen i bostadsområden med lågt valdeltagande och lågt deltagande i offentligt finansierad kultur.

Kulturrådet föreslår i sin redovisning av uppdraget att ett begränsat antal projekt med spridning i hela landet ska beviljas stöd. Projekten ska bidra till en mångfald av konst och kultur där konstformer som ligger nära invånarna som foto, film, spel med flera digitala tekniker ska uppmärksammas. Stödet ska skapa konst och kultur utifrån invånarnas behov genom samverkan och medskapande. Projekten ska drivas genom lokalt partnerskap och huvudmannen får inte vara en offentlig aktör. Det lokala partnerskapet ska bestå av minst en ideell verksamhet med förankring i området, någon kulturorganisation och gärna en offentlig aktör som kan vara en kulturskola, bibliotek eller stadsdelsförvaltning. Även kommersiella aktörer som fastighetsbolag eller centrumägare med flera kan ingå i partnerskapet. Samverkan mellan parterna ska vara tydlig och alla parter ska ha inflytande över projektet.

Synpunkter

När denna statliga satsning presenterades i budgetpropositionen 2016 angavs möjlighet för Kulturrådet att hantera detta nya stöd inom ramen för samverkansmodellen. För Västra Götalandsregionen är det självklart att en ny statlig satsning som vänder sig till den lokala nivån ska hanteras inom modellens ram. Kultursamverkansmodellen bygger på dialog och samverkan mellan stat, region och kommun i nära samverkan med kulturskapare och civilsamhälle. Regionens och kommunernas samverkan med civilsamhälle och kulturskapare ger god lokal kännedom om i vilka bostadsområden en satsning av detta slag kan få önskad effekt. Med den regionala nivån som huvudansvarig skulle dessutom betungande administration avlastas de civila organisationer som ska driva projekten i samverkan. Synergieffekterna skulle öka då den regionala/lokala nivån har en övergripande kunskap kring andra aktiviteter som skulle kunna ingå i projekten. Detta skulle i sin tur öka möjligheten till långsiktighet och fler engagerade invånare.

Hösten 2015 utlyste kulturnämnden i Västra Götaland en ansökningsperiod under temat "Att välkomna asylsökanden med kultur". Detta stöd riktades till civila

organisationer i Västra Götaland för att samverka med asylboenden. Viktiga aktörer i förankringsarbetet var studieförbunden. Genomförda projekt har genom regionalt stöd fortsatt utvecklats och samverkan med nya civila organisationer har ökat. Särskilt lyckade projekt handlar om slöjd och hantverk, aktiviteter där man kan umgås utan ord. Erfarenheten har visat att tidigare statliga satsningar på en lokal nivå inte inneburit någon långsiktighet då den lokala förankringen saknats.

För att uppnå de kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken ”främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor”. En riktad insats av detta slag inom samverkansmodellen kan vara en metod för bättre måluppfyllelse av de nationella kulturpolitiska målen. Om verkningsgraden ska vara bestående och ständigt utveckla fler engagerade invånare bör besluten hanteras så nära projektägarna som möjligt.

I Västra Götaland har en plattform för interkulturell dialog bildats. Interkulturell dialog innebär att rättighetsbaserade arbetsmetoder, inkluderande invånarperspektiv, demokratisk styrning i kulturell mångfald, interkulturell kompetens och internationellt samarbete används. Utifrån denna plattform samverkar Västra Götalandsregionen med kommuner och civila organisationer i Västra Götaland. Alla har, tillsammans med ett stort antal andra aktörer i regionen, stor kompetens kring de behov som behöver tillgodoses inom ramen för denna statliga satsning. I Västra Götalands kulturplan 2016 – 2019 finns förutom utveckling av den interkulturella plattformen andra betydelsefulla insatser för att stärka invånarnas möjlighet att genom konst och kultur ta en tydligare plats i det offentliga samhället.

Förordning

1. Vi har ombetts inkomma med synpunkter gällande förslaget till bidragsförordning. Inledningsvis ifrågasätter vi om en förordning är nödvändig för en tidsbegränsad satsning. Kanske skulle särskilda kriterier vara tillräckligt för detta tidsbegränsade stöd.
2. Om denna satsning inte kan hanteras inom samverkansmodellen måste en samberedning med den regionala nivån genomföras för att säkra regional medfinansiering, förankring och långsiktighet.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Johnny Magnusson
Regionstyrelsens ordförande

Ann-Sofi Lodin
Regiondirektör